1859. N°. 29.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 9 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Maart.

Men verneemt, dat een gedeelte van de miliciens der ligting van 1857, welke zich in actieve dienst bij de verschillende regimenten infanterie bevinden, zoodra de in te deelen plaatsvervangers van de ligting dezes jaars dienst kunnen doen, met onbepaald verlof naar hunne haardsteden zullen gezonden worden; terwijl het overige gedeelte dier ligting op den 1sten Julij aanst. in het genot van onbepaald verlof zal worden gesteld.

— In Februarij zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 78,485 personen en is ontvangen ƒ75,761; op den Rijnspoorweg is van reizigers en goederen ontvangen ƒ106,943.

— Vrijdag ll. heeft er in de vuurwerkers-werkplaats van 's rijks magazijn te Delft een ontploffing plaats gehad. De zoldering is geheel vernield, de pannen werden van het dak geslingerd en de muren gescheurd. Gelukkig zijn de beide personen, die in het gebouw werkzaam waren, ongedeerd gebleven. De brand, die op de ontploffing volgde, werd zeer spoedig gestuit.

— Te Schiedam is Zaturdag morgen de branderij van den heer Lechner, op den Dam aldaar, grootendeels afgebrand. De brand was ontstaan door het springen van den helm des ketels.

— Te Amsterdam is Zaturdag ll. van een aldaar aan de werf de Dageraad liggend vaartuig de kok in het water gevallen, en met den stuurman, die hem wilde redden, verdronken. Hoewel de laatstgenoemde spoedig uit het water werd gehaald, waren de pogingen om hem in het leven terug te roepen vruchteloos.

— Onder Hemmen, nabij Nijmegen, was Woensdag ll. een ingezetene uit Groesbeek, naar men zegt, bezig met het afkappen van eenig hout van berkenboomen, toen een veldwachter, dit ziende en hem willende beletten met die houtdieverij voort te gaan, hem met een pistool dreigde, waarvan de haan ongelukkig overging, zoodat de kogel, waarmede het geladen was, den houtkapper in de zijde drong, ten gevolge waarvan hij den volgenden dag overleden is. De zaak wordt onderzocht.

— De hoofdonderwijzer der gemeente Haaksbergen, D. J. Kerkhoven, heeft het hoogst zeldzame voorregt, dat hij van den 22sten Junij 1795, en dus gedurende bijna 64 jaren, dien post heeft bekleed. Hij is den 1sten Febr. jl. in het genot van pensioen getreden, volgens de wet van 13 Aug. 1857.

— Omtrent den moord, die dezer dagen te Veenhuizen werd gepleegd, wordt nog het volgende gemeld: De postbode, vrouw Vonk, had drie brieven van den kolonist J. J. Marschant ontvangen, om die te laten aanteekenen, die daarbij het verzoek voegde deze door den postdirecteur te Assen met drie stempels te doen cacheteren. Later bragt zij hem de brieven terug, zeggende dat de postdirecteur die niet kon cacheteren, maar dat hij (Marschant) dit zelf moest doen, waarop hij met een zwaren vloek zeide, meenende dat zijne brieven uit de bus geligt werden, »dat lieg je, dat heeft de adjunct-directeur Krieger gedaan," waarop hij zijn mes uit de linker zijzak van zijn buis van onder zijn zakdoek haalde, en daarmede de vrouw met hevige kracht een stoot aan de linkerzijde boven de borst toebragt, zoodat het mes, waarvan het lemmet 13 duim lengte had, tot in het hart is doorgedrongen, waarna hij het op den grond wierp, zeggende: »breng mij nu maar in arrest." De vrouw was algemeen geacht, wegens haren onvermoeiden ijver en getrouwe pligtsbetrachting; haar man en een 12-tal kinderen verliezen in haar eene brave vrouw en zorgdragende moeder.

— De verdachte persoon, die dezer dagen te Roozendaal is aangehouden, en die in het bezit is gevonden van eene aanzienlijke geldsom, heeft opgegeven dat zijn naam was Soliman Alsteyn, later Susman Nathan Elsasser, en dat hij ongeveer 50 jaren oud was. Men vermoedt dat de geldswaarde die hij bij zich had afkomstig is van eenen in Engeland gepleegden diefstal.

— Uit het regeringsverslag, betreffende Oost-Indië over 1856, blijkt, dat in dat jaar op Java en Madura zich bevonden 11,290,450 zielen, als 19,431 Europeanen, 24,903 Arabieren en andere Oosterlingen, 135,649 Chinezen, 11,105,279 vrije inlanders en 5188 lijfeigenen. In de Oost-Indische bezittingen buiten Java was de bevolking nog, met uitzondering van 't leger, 5,052,487 zielen, waaronder 6363 Europeanen en 66,891 Chinezen. Het leger in Oost-Indië bedraagt 1010 officieren, waaronder 999 Europeanen en 22,441 onderofficieren en manschappen, waaronder 7613 Europeanen. — Het eskader was sterk 2 fregatten, 3 korvetten, 1 brik, 1 adviesbrik, 8 schoenerbrikken, 1 roeikanonneerboot, 11 stoomschepen, te zamen 27 bodems, met 2569 Europeanen en 583 inlanders; bij het einde van het jaar waren er slechts 24 bodems. Bedevaartgangers naar Mekka waren er gegaan 3057, dus 1383 meer dan het vorig jaar. Overland-brieven waren er 86,426 verzonden en 53,974 ontvangen. De invoer op Java en Madura was geweest ƒ 57,805,826; de uitvoer ƒ 105,726,122; schepen waren er aangekomen 2321, vertrokken 2533.

's GRAVENHAGE, 8 Maart.

Z. M. heeft benoemd tot zijn adjudant den 1sten luitenant H. J. baron Taets van Amerongen, van het 3de reg. infanterie, tot dusverre ordonnance-officier, met bepaling, dat hij voortdurend bij het 3de reg. infanterie als gedetacheerd zal worden gevoerd en geene toelage als adjudant uit 's rijks kas zal genieten.

— Tot notaris te Leeuwarden is benoemd mr. H. Alharda, advocaat aldaar. Ook is aan den notaris P. Zeper Dz., te Minnertsga, vergund zijne standplaats naar Leeuwarden over te brengen.

— Gisteren middag heeft H. M. de koningin het weeshuis van de Waalsche gemeente alhier met een bezoek vereerd.

— De minister van finantiën zal op Donderdag aanst. geen gehoor verleenen.

— De admiraal Jamin, nieuw benoemd gezant van Z. M. den koning van Zweden en Noorwegen bij ons hof, is alhier aangekomen.

— Naar men verneemt, heeft het prov. geregtshof in Zuidholland, in raadkamer vergaderd, den gepensioneerden generaal Gunkel, ter zake van vergiftiging, naar de openbare teregtzitting van het hof verwezen. Men verzekert, dat de behandeling der zaak in de maand April (waarschijnlijk den 7den) aanst. zal plaats hebben. De beschuldigde heeft den heer mr. D. Léon tot zijn verdediger gekozen.

— Zaturdag ll. is in het huis van burgerlijke en militaire verzekering alhier overgebragt de persoon van D. uit Delft, verdacht van poging tot vergiftiging zijner moeder.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 7 Maart.

Bij de kamer is ingekomen het verslag betrekkelijk de begrootingen van staatsinkomsten en uitgaven over 1856 en 1857, alsmede van den heer C. J. [illegible] aan de Kaap de Goede Hoop, een exemplaar der handelingen van het parlement dier kolonie.

Na het uitbrengen van eenige rapporten en het doen van verslag over eenige adressen betreffende het wets-ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, zijn de algemeene beraadslagingen over die voordragt geopend. De hh. Meylink, Blaupot ten Cate, Schimmelpenninck, van Wintershoven, van Voorthuysen, de Poorter, Hoekwater en Dirks namen daaraan deel.

De heer Meylink heeft de voordragt bestreden. Hij acht den tijd en de omstandigheden daartoe niet gunstig, en gelooft dat de wet nadeelig voor de nijverheid en voor de geheele natie zal zijn. Hij acht ook het stelsel der wet in strijd met de leer der staathuishoudkunde en gelooft dat het armoede en al hare onheilen zal voortbrengen. De hh. Schimmelpenninck van der Oye, van Wintershoven en Hoekwater hebben de voordragt mede bestreden. Volgens hen is de overgang te snel, te onvoorzigtig ten opzigte der nijverheid. De hh. van Voorthuyzen en Dirks waren voor de wet. 5 pCt. inkomend regt op vreemd fabriekaat blijft toch altijd nog een beschermend regt, en de voordragt is een gevolg van de sedert 1822 voortgezette toepassing van vrijen handel.

Voor dat de beraadslagingen een aanvang namen heeft de minister van finantiën nog eenige wijziging in het wets-ontwerp gebragt. In de eerste plaats betreft dit de lompen. Het is bekend, dat ten gevolge der hooge uitvoerregten, op dit artikel bestaande, de smokkelhandel op eene schromelijke wijze wordt gedreven. Om dit nu tegen te gaan, wenschte hij bij deze wet de bepaling der algemeene wet van 1822 op dit punt te versterken en mitsdien te bepalen, dat, in plaats van 10 ℔, voortaan slechts 5 ℔ lompen te gelijk vrij van regten mogen worden uitgevoerd. — In de tweede geldt het de olie. Tot dusver was het gebruikelijk, de olie naar de maat te berekenen, doch thans is men tot het besluit gekomen, dit bij het gewigt te doen.

Zitting van Dingsdag 8 Maart.

Voortzetting der algemeene beraadslagingen. De hh. Hoffmann, de Brauw, van Asch van Wyck en de Kempenaer hebben het woord gevoerd en het ontwerp, als ontijdig en onnoodig, bestreden. De heer de Brauw noemde het ontwerp eene protectionistische voordragt, omdat het een voordeel voor de schatkist beoogt van ƒ 278,715, dat uit een verhoogd regt op graan, meel, enz. voortvloeit. De heer van Asch van Wyck wijst op het tal van adressen bij de kamer ingekomen en gelooft dat de aanneming van het ontwerp den geheelen ondergang van vele takken van nijverheid zal ten gevolge hebben. De heer de Kempenaer acht eene tariefsherziening niet noodzakelijk, want handel en nijverheid zijn met het bestaande tarief te vreden. Waarom dan eene herziening, op het oogenblik dat al de vreemde staten hunne grenzen sluiten of den toegang onzer goederen bemoeijelijken?

De minister van finantiën heeft daarop de sprekers van gisteren en heden beantwoordt, ter verdediging van het ontwerp. Al de bezwaren die opgesomd zijn, werden reeds in 1850 gemaakt, en toen is de gegrondheid daarvan niet gebleken. Wat betreft de verhooging van het regt op de granen, hij is niet tegen wijzigingen, mits die niet al te zeer ingrijpen in het belang der schatkist.

Daarna werden de algemeene beraadslagingen gesloten. Morgen behandeling der artikelen.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Maart.

De heer Bright is voornemens zijn vrijzinnig voorstel omtrent het kiesstelsel in het lagerhuis niet eerder ter tafel te brengen dan nadat het onderzoek van het regeringsvoorstel is afgeloopen. Het schijnt dat de vrijzinnige partij, ten gevolge van de houding door lord Russell aangenomen, zich naauw zal aaneensluiten om de regerings-voordragt te verwerpen. De ministeriele partij moet daarentegen eenigzins verdeeld zijn. Men schrijft zelfs aan lord Derby het voornemen toe, om het parlement nog voor de beraadslagingen over de kieswet te ontbinden, maar men gelooft tevens dat de nieuwe verkiezingen hem weinig kans zullen schenken om zijne ontwerpen door te zetten.

— De *Times* berigt dat in eene vergadering van de leden der oude whigpartij besloten is, dat door hun hoofd, lord Russell, bij gelegenheid van de tweede lezing van het wets-ontwerp betreffende het kiesstelsel, een amendement zal gedaan worden om te verhinderen dat eenige bepalingen, die gunstig voor de tory-partij zijn, kracht van wet erlangen. Men wil op die wijze de regering dwingen het roer van den staat in andere handen te geven of het parlement te ontbinden.

— Op de werf te Plymouth zullen terstond 613 arbeiders in dienst worden genomen tot het afwerken der in aanbouw zijnde oorlogschepen. Voorts kunnen op de werf te Devonport meer dan 600 en op die te Woolwich ruim 200 scheepstimmerlieden en anderen geplaatst worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Maart.

De keizer heeft prins Lodewijk Lucien Bonaparte benoemd tot commandeur van het Legioen van Eer.

— De *Moniteur* bevat een besluit, waarbij wordt bepaald dat geen Franschman eenen titel kan voeren, hem door eenen vreemden vorst verleend, zonder toestemming der regering, die alleen in gewigtige en buitengewone gevallen zal verleend worden.

— De *Moniteur* heeft thans een groot gewigt in de schaal der openbare meening gelegd, door het geven van ophelderingen omtrent de verhouding van de drukpers tot de regering en de groote wapeningen, die hier te lande hebben plaats gehad.

Aan het hoofd van het niet-officiële gedeelte van dat blad leest men het volgende: De openbare opinie in het buitenland geeft zich niet naauwkeurig rekenschap van den tegenwoordigen toestand der drukpers in Frankrijk. Men schijnt maar al te zeer te gelooven, dat de dagbladen aan eene voorafgaande censuur onderworpen zijn, en men is daardoor geneigd aan die bladen eene beteekenis toe te schrijven, welke ongegrond is. De regering, men behoorde dit te weten, oefent op de drukpers volstrekt geen preventiven invloed uit. Het publiek moet dus altijd op zijne hoede zijn tegen hetgeen door de dagbladen wordt medegedeeld. Telkens als zich eene gewigtige quaestie voordoet of eene belangrijke gebeurtenis plaats heeft, wendt zich de regering direct tot de natie door middel van het officiële orgaan. Dit heeft zij zich ten allen tijde tot pligt gesteld, en dien pligt zal zij bij de tegenwoordige omstandigheden nog naauwgezetter vervullen, nu de openbare opinie meer dan immer op het dwaalspoor gebragt wordt.

Na deze verklaring doet het officiële orgaan nog een artikel volgen, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud: De staat van zaken in Italië heeft in den laatsten tijd een ernstig karakter bekomen, dat natuurlijk den keizer moest treffen. Bezield met een geest van voorzigtigheid, houdt de keizer op eene eerlijke wijze zich bezig met eene zoo billijke en redelijke oplossing als voor die teedere en moeijelijke vraagstukken maar mogelijk is. De keizer behoeft niets geheim te houden of te loochenen, noch in 't geene waarmede hij zich bezig houdt, noch in zijne verbindtenissen. Het belang van Frankrijk beheerscht zijne staatkunde en regtvaardigt zijne waakzaamheid. De keizer heeft aan den koning van Sardinië beloofd, hem tegen elken aanval van Oostenrijk te zullen verdedigen. Meer heeft hij niet beloofd, en men weet dat hij woord zal houden.

Zijn dit nu oorlogsdroomen? Sedert wanneer komt het niet meer met de voorzigtigheid overeen, om de moeijelijkheden, welke in de toekomst liggen, te voorzien en daarvan alle gevolgen te overwegen? Wij hebben zoo even aangetoond, waaraan men zich omtrent de denkbeelden, de pligten en de gezindheid des keizers te houden heeft. Al de overdrijvingen, welke de drukpers daaraan toegevoegd heeft, zijn louter verbeelding, leugen en onzin.

Frankrijk, zegt men, maakt aanzienlijke krijgstoerustingen. Dit is eene verzonnen voorstelling. Het normale effectief op den voet van vrede, voor twee jaren door den keizer aangenomen, is niet overschreden. De artillerie koopt 4000 paarden aan, ten einde het volgens de voorschriften bepaalde aantal te bereiken. De regimenten infanterie zijn 2000 man sterk; de regimenten cavallerie slechts 900 man. Men zegt ook dat in onze tuighuizen eene buitengewone levendigheid heerscht. Men vergeet echter, dat wij onze geheele artillerie veranderen en onze vloot hervormen moeten. In weerwil van den loffelijksten ijver, zullen nog verscheidene jaren verloopen moeten, alvorens deze werkzaamheden voltooid zijn. Men maakt zich eindelijk ongerust over onze krijgstoerustingen ter zee. Daaromtrent bepaalt alles zich echter tot de uitrusting van vier fregatten voor het vervoer van troepen van Frankrijk naar Algerie of van Algerie naar Frankrijk, alsmede van vier transportschepen, bestemd voor de dienst op Civita-Vecchia en het brengen van leeftogt naar onze expeditie in Cochin-China, over Alexandrië.

Zie daar de feiten. Zij zijn van dien aard, dat zij iedere gegronde vrees voor de plannen, die aan den keizer toegeschreven worden, moeten verdrijven. Is het niet hoog tijd, dat men zich afvrage, wanneer die onbestemde en ongerijmde geruchten een einde zullen nemen, die door de drukpers van het eene einde der wereld naar het andere worden verspreid. Waar zijn de woorden, waar zijn de diplomatieke nota's, waar zijn de daden, die van het voornemen getuigen, om den oorlog uit te lokken ter wille van de hartstogten die hij bevredigt, of ter wille van den roem dien hij verschaft? Wie heeft de soldaten *gezien*, wie heeft de kanonnen *geteld*, wie heeft den voorraad levensmiddelen en oorlogsbehoeften kunnen schatten, die Frankrijk met groote kosten bij zijne gewone middelen van verdediging zou hebben gevoegd? Het is buiten twijfel dat de keizer, gelijk wij reeds opmerkten, een waakzaam oog houdt op de verschillende oorzaken van verwikkeling, die aan den gezigteinder kunnen opdagen. Maar het is het kenteeken eener wijze staatkunde, dat zij het gevaar tracht af te wenden en de quaestiën, die de openbare orde kunnen verstoren, uit den weg tracht te ruimen. Voor het overige is het onderzoek dier vraagstukken thans in handen der diplomatie overgegaan en niets wettigt de meening, dat de uitslag van dat onderzoek ongunstig zal zijn voor de bevestiging van den algemeenen vrede.

Door de bovenstaande verklaring zijn de onderscheidene dagbladen, die zich gunstig voor den oorlog hadden verklaard, uit het veld geslagen. De *Presse* en de *Pays* laten echter hun geliefkoosd denkbeeld niet varen, en de *Patrie* redt zich zoo goed mogelijk uit deze netelige zaak. Het *Journ. des Déb.* gelooft dat de ernstige en krachtige verklaring der regering er toe zal bijdragen om geheel Europa gerust te stellen en vooral om de overdreven vrees van Duitschland te doen bedaren.

Naar men zegt zal graaf Walewski op nieuw eene circulaire rigten tot onze agenten buiten 's lands, om hun de houding voor te schrijven die zij, ten gevolge der bovenstaande verklaring der regering, thans moeten aannemen.

— Men verneemt dat in het wetgevend ligchaam, bij gelegenheid van het onderzoek der begrooting voor het volgende dienstjaar, van de regering ophelderingen zijn gevraagd omtrent de in omloop zijnde oorlogzuchtige geruchten, omdat het uitbreken van een oorlog van grooten invloed op 's lands finantiën zou zijn. De regering moet op die vraag terstond zeer geruststellende verklaringen hebben gegeven.

— Te Nantes had dezer dagen bij de loting voor de militie een zonderling voorval plaats. Een kind, 16 maanden oud, werd door de moeder in de zaal gebragt, om voor zijnen vader, die afwezig was, een zekeren Ménard, het nommer te trekken dat hem tot soldaat of vrij moest maken. Het kind nam 3 nommers te gelijk en was slechts met moeite te bewegen er 2 van los te laten. Eindelijk liet het er 2 vallen en het nommer dat overbleef was op een na het hoogste. Er ging toen een luid gejuich in de zaal op.

— Brieven uit Algerie melden dat het weder aldaar verschrikkelijk is. Ten gevolge van de zware stortregens hebben er vele ongelukken plaats. Tijdens een bataillon troepen, dat op 15 Febr. van Constantine was vertrokken, ter begeleiding van 6 rijtuigen met een millioen in specie beladen, de brug over de rivier Oued-el-Aojan overtrok, is die brug bezweken. Drie rijtuigen waren er reeds overgegaan, maar het vierde rijtuig stortte met menschen, paarden en 125,000 fr. in den vloed. Twee grenadiers zijn daarbij omgekomen. Op denzelfden dag is ook de brug van Aumale ingestort.

ITALIË.

De aartshertog Maximiliaan is thans weder op zijnen post te Milaan teruggekeerd.

— Uit Genua meldt men dat de bezetting naar Novi is opgerukt en dat de dienst aldaar reeds door de burgerwacht wordt waargenomen. Ook te Turyn zal de burgerwacht eerstdaags in werkelijke dienst treden. De opgewondenheid is overal zeer groot, en bijaldien de vredelievende uitzigten, waarvan thans sprake is, zich bevestigen, zal graaf Cavour, die zich als een voorstander van den oorlog heeft doen kennen, moeijelijk op zijnen post kunnen blijven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 Maart.

Gisteren heeft de plegtige bediening des doops aan den zoon van prins Frederik Wilhelm plaats gehad. De katholieke geestelijke Marcinek, uit Benkowitz bij Ratibor, had vroeger daartoe aan den prins een flesch met Jordaan-water doen toekomen, dat door hem, bij gelegenheid zijner reis naar het Heilige Land, in 1856 was medegebragt. Aan den jongeboren prins zijn de volgende namen gegeven: Frederik Wilhelm Victor Albert. De plegtigheid werd verrigt door d[r]. Strauss, eersten hofprediker. Des avonds was de stad luisterrijk verlicht.

— Volgens een berigt uit Bern heeft de Zwitsersche regering besloten voor het geval eener vredebreuk in Europa niet alleen maatregelen tot verdediging van Zwitserlands onzijdigheid te nemen, maar ook, op grond van bestaande verdragsbepalingen, de verdediging des noods uit te strekken tot een gedeelte van Savoye.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 Maart.

Onze regering heeft reeds op 22 Februarij ll. een schrijven gerigt aan Pruissen, waarvan ook mededeeling is gedaan aan de overige Duitsche staten. Daarin wordt gezegd dat, met het oog op den dreigenden staat van zaken, het oogenblik daar is om de bondsvestingen in eenen goeden staat van verdediging te brengen, om maatregelen te nemen, ten einde in de bonds-commandementen te voorzien en om den uitvoer van paarden te verbieden. Uit achting voor de Pruissische regering zal echter ons kabinet daaromtrent bij de bondsvergadering te Frankfort geene voorstellen doen dan in geval het leger in Italie op den voet van oorlog mogt worden gebragt.

— De verklaring van den *Moniteur* is hier ter stede met genoegen ontvangen en heeft een zeer gunstigen invloed op de beurs uitgeoefend.

— Lord Cowley heeft zijn verblijf verlengd en zal Woensdag aanst. vertrekken. Hij heeft op nieuw depêches naar Londen gezonden, waarop hij eerst Maandag avond antwoord kan ontvangen.

— In Beijeren is de prijs van een plaatsvervanger zeer hoog. Bij de infanterie moet men 650 tot 750 gl. en bij de cavallerie 1000 tot 1150 gl. voor een plaatsvervanger betalen.

Het volgende stuk, waarvan de plaatsing ons verzocht was, konden wij in ons vorig nommer, wegens plaatsgebrek, niet opnemen.

De inzenders van het adres tegen het ontwerp-tarief op den in-, uit- en doorvoer aan de tweede kamer der staten-generaal hebben met bevreemding uit het berigt van de kamer van koophandel en fabrieken alhier, geplaatst in de *Leydsche Courant* van 28 Februarij, gezien, dat hun openlijk wordt ten laste gelegd, een ongegrond verwijt aan de kamer van koophandel en fabrieken gedaan te hebben.

Zij achten zich verpligt daarop langs denzelfden weg te antwoorden, dat 't geen de kamer van koophandel en fabrieken als een verwijt beschouwt, door adressanten alleen heeft moeten aangevoerd worden als reden, waarom zij zich verpligt achtten zelven hunnen bezwaren aan de tweede kamer der staten-generaal voor te dragen; dat wijders door adressanten geenszins is beweerd, dat over het nieuwe ontwerp-tarief door de kamer van koophandel en fabrieken het stilzwijgen is bewaard; slechts dit is door hen in hun adres gezegd en bedoeld: »Adressanten bevelen met vertrouwen hunne be»langen, en vooral die van duizenden hunner stad- en landgenooten aan de »tweede kamer der staten-generaal aan. Zij hadden, en naar hun beschei»den oordeel met regt, mogen verwachten, dat de kamer van koophandel »en fabrieken hier ter stede daarvoor (*dat is: voor hunne belangen, voor »de belangen der nijverheid van wollen stoffen*) ware opgetreden; doch »aangezien door deze in eene zaak van zoo groot belang (*dat is: in de »zaak van de belangen der nijverheid van wollen stoffen*) het stilzwijgen »is bewaard, meenden zij enz."

De kamer van koophandel en fabrieken verwijst in gemeld berigt naar het door haar uitgebragt advies in dato 15 Maart 1857. Uit de inzage van dat advies, hetwelk, zoo als de kamer van koophandel en fabrieken zelve erkent, niet het nu aanhangige, maar een vroeger ingediend, doch ingetrokken wets-ontwerp betrof, blijkt reeds terstond, dat, indien in der adressanten woorden een verwijt ligt opgesloten, dat verwijt geenszins ongegrond is. Over de wollen stoffen toch wordt daarin niets gezegd.

De kamer van koophandel en fabrieken zal immers niet kunnen of willen beweren, dat de weinige hiernavolgende woorden uit hun overigens vrij uitvoerig advies, de eenige die in dat stuk speciaal aan het artikel manufacturen (niet wollen- alleen, maar alle manufacturen zonder onderscheid) zijn gewijd, zullen kunnen worden aangemerkt als een optreden voor de belangen der nijverheid van wollen stoffen, te Leyden bloeijende. Het zijn de volgende woorden:

»*Manufacturen.* De bepaling van een gelijk regt van 5 pCt. der waarde »op dit artikel is eene zeer prijzenswaardige vereenvoudiging, zal voor den »handel en evenzeer voor de administratie zeer gemakkelijk zijn, en vindt »geen bezwaar bij de fabrikanten, ook niet voor die artikelen, waarop nu »een veel hooger regt geheven wordt."

Indien de kamer van koophandel en fabrieken onvermoed deze weinige regelen uit het door haar aangehaald advies zou willen doen strekken tot logenstraffing van een beweerd *stilzwijgen*, dan is zij in dit haar *spreken of schrijven* niet gelukkig geweest, daar de groote meerderheid der Leydsche fabrikanten, getuige het ingezonden adres, van een geheel tegenovergesteld gevoelen is, lijnregt in strijd met het beweren der kamer dat de in het ontwerp-tarief voorgestelde heffing naar de waarde »geen be»zwaar bij de fabrikanten vindt."

STADS-BERIGTEN.

De BURGEMEESTER, Hoofd van het Gemeentebestuur te Leyden, doet te weten, dat op heden ontvangen en aan den Ontvanger der directe belastingen zijn ter hand gesteld *twee*, op den 1sten dezer maand invorderbaar verklaarde, Kohieren voor de belasting op het Personeel, over het dienstjaar 1858 en 1859, zijnde half- en voljaarsche aanslagen en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 7 Maart 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

KERKNIEUWS.

MEPPEL, 5 Maart. Ds. J. C. Tol, van hier naar Ruinerwold beroepen, heeft voor dat beroep bedankt. De gemeente, die aan den leeraar een blijk van dankbaarheid wilde geven, heeft bij inteekening eene som van ƒ10,000 bijeengebragt, waarvoor men eene predikantswoning zal bouwen, die hem kosteloos in gebruik zal worden afgestaan.

238ste Staats-Loterij.

Trekking der Eerste Klasse.

1ste Trekking. No. 16374 een prijs van ƒ20,000. No. 9745 een prijs van ƒ1,000.

2de » No. 6280 een prijs van ƒ2,000. No. 14191 een prijs van ƒ1,000.

ADVERTENTIEN.

De Post van **Moeder** in de Kleine Kinder-kamer in het H. Geest of Armen Wees- en Kinderhuis te *Leyden*, met 1e Mei 1859 vacerende, noodigen Vrouwen Regentessen bij deze uit Weduwen, liefst geene kinderen te hunnen laste hebbende, tusschen de 30 en 40 jaren en bekwaam om de zorg voor jonge kinderen op zich te nemen, om zich te vervoegen in persoon aan voornoemd Gesticht, des Maandag-avonds tusschen *zes* en *negen* ure of met *franco* brieven.

TE KOOP AANGEBODEN

ongeveer 100 Rijnl. roeden beste **Graszoden**; te bevragen *franco* bij WM. VAN GEER EN ZOON, te *Leyderdorp*.

Het WINKELHUIS, staande en gelegen te *Leyden* aan den Nieuwen Rijn of Botermarkt, Wijk IV. No. 34, op den 5den Maart laatstleden aan den Burg alhier geveild, is in bod gebragt op . . . . *f* 4,000.—.

Zullende de afslag en verkoop plaats hebben op Zaturdag den 12den dezer, des avonds ten 7 ure, en inmiddels verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij opbod op Zaturdag den 19den Maart 1859, en bij afslag op Zaturdag den 26sten Maart 1859, beide dagen des avonds ten *zeven* ure, van:

Een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, bevattende drie Beneden- en vier Bovenkamers, allen Behangen en van Stookplaatsen voorzien, waarvan twee Kamers een aangenaam en vrolijk uitzigt hebben op den Rijn, voorts Binnenplaats, uitgestrekte Gang, Keuken met Fournuis, Kelder, Droog- en Turfzolders, Regen- en Putwaterspompen en verdere gemakken, staande en gelegen te *Leyden*, op de Hoogewoerd, omtrent de Kraaijerstraat, strekkende tot achter aan den Rijn, Wijk III. No. 383, Kadaster Sectie D. No. 45, groot 1 roede, 38 ellen.

Dit Huis kan op den 15den Mei 1859 door den Kooper worden aanvaard en is te bezigtigen des Maandags, 's morgens van 10—1 ure en 's namiddags van 3—6 ure; zullende tusschen de veiling en den afslag verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

En nog bij veiling en afslag alleen, op Zaturdag den 26sten Maart 1859, des avonds ten *zeven* ure, van:

Twee HUIZEN EN ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, in de Galgstraat, Wijk V. Nos. 252 en 271, Kadaster Sectie B. No. 78, groot 38 ellen en No. 125 groot 42 ellen, het eene verhuurd voor *f* 1.— en het andere voor *f* 1.10 's weeks.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris ALBERTUS VAN LEEUWEN, te *Leyden*.

Men is van meening ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris J. DE CRANE, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 2den April 1859 te veilen en op Zaturdag den 9den daaraanvolgende, beide des avonds ten 7 ure, te verkoopen:

Eene van ouds gerenommeerde TRAFIEK, zijnde eene KLEUR- EN BLAAUWVERWERIJ, bestaande in diverse ruime Localen met de noodige Stookplaatsen, Zolders en Kantoor, alles staande en gelegen zoo aan de westzijde van de Oostdwersgragt, als aan de zuidzijde van de Baatstraat te *Leyden*, bekend bij het Kadaster onder Sectie B. No. 1653, ter grootte van 3 roeden, 46 ellen; en zulks met de zich in gezegde Localen bevindende kapitale koperen Blaauwkuipen, koperen en tinnen Verwketels, ijzeren Indigopotten en looden Waterpomp.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1859 met *f* 9.34, terwijl wegens duikergelden *f* 1.50 in het jaar verschuldigd is.

Te aanvaarden 1 Mei 1859 en te bezigtigen tweemaal 's weeks op Vrijdag en Zaturdag van des namiddags 2 tot 4 ure.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris DE CRANE, alwaar in tijds de bewijzen van Eigendom en de voorwaarden dezer verkooping ter lezing zullen liggen, terwijl tusschen de veiling en gunning verhooging zal worden aangenomen tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

AANBESTEDING.

COMMISSARISSEN VAN DE STEDELIJKE GAZ-FABRIEK TE LEYDEN zullen den 21sten Maart 1859, des namiddags ten 1 ure, in het lokaal der Fabriek in het openbaar **aanbesteden**:

1o. *Het vergrooten van het Middengebouw of Stokerij, met het doortrekken van de beide muren in het groote Kolenmagazijn, opbouwing der achtergevel en verdere daaraan te verrigten werkzaamheden; het bouwen eener Schoorsteen; het dempen der Sloot of Coupure met het stellen van twee Schoeijingen; en het bouwen van een nieuw Kolenmagazijn.*

2o. *Het leveren en stellen van eene IJzeren Kap op het nieuwe gebouw der Stokerij, en het herstellen der oude Kap.*

3o. *Het leveren en stellen van het benoodigde IJzerwerk voor drie Fornuizen in de nieuwe Stokerij.*

De Bestekken, Voorwaarden en Teekening liggen dagelijks, behalve Zondags, ter inzage aan het Kantoor der Fabriek van 's morgens 10 tot 's namiddags 2 ure, mede zijn op dien tijd verdere inlichtingen te verkrijgen, terwijl op Woensdag den 16den Maart eerstk. van 's morgens 11 tot 's namiddags 1 ure, aanwijzing in loco zal worden gedaan.

De verzegelde, op zegel geschreven, Inschrijvingbilletten moeten op den dag der besteding voor 1 ure ingeleverd zijn, en zullen alsdan, in tegenwoordigheid van de belanghebbenden, geopend worden.

Bij ALEX. A. CRAFFORD, te *Middelburg*, is van de pers gekomen en aan de Inteekenaren verzonden No. 19 van de Kleine K. Bibliotheek:

DE SCHIPBREUKELINGEN OF DE KLUIZENAAR VAN DEN BERG CARMEL,

Een verhaal der eerste tijden van het Christendom.

Eerste Deel.

Ligt ter perse voor het volgend kwartaal het in Belgie zoo veel opgang gemaakte werk:

DE ROOVERSKAPITEIN OF DWALING EN LEEDWEZEN.

(*Goedgekeurd.*)

De inteekening op de Kleine K. Bibliotheek blijft voortdurend opengesteld bij alle Boekhandelaren alsmede bij den Uitgever.

Men teekent in voor den geringen prijs van slechts *twee gulden* per jaar, waarvoor men elke maand een boekwerkje ontvangt van p. m. 100 bladzijden; zoodat ieder boekwerkje nog op geen 17 Cents te staan komt.

Alle uitgekomene werkjes, van af No. 1, kan men nog tegen inteekenprijs bekomen, als volgt:

1. Theodoor, of de gevolgen der eigenzinnigheid, getrokken uit de geschiedenis der XVII eeuw.
2. Alphonsus Arnauld, of de Christen doet goed aan hen die hem vervolgen.
3. Stephanus, of de waarde der deugd.
4. De twee Huisgezinnen, of de ouders maken zich met hunne kinderen gelukkig of ongelukkig.
5. De Vondeling, door P. D. Cracco.
6. Valentius, de jonge schrijnwerker.
7. Conrardus of het boek voor erfenis.
8. Amatus, of de droevige gevolgen van de verblinde liefde der ouders voor hunne kinderen.
9. Levensschets van Ludovica Maria; gevolgd door twee andere verhalen.
10. Michael de Kleine Schoorsteenveger, of de gevangenis van Arras. Rosalia of het verlaten kind. Onheil en Weldadigheid. Drie verhalen.
11. Genoveva van Braband. 1e gedeelte.
12. » » » 2e »
13. De Herderin van Albano.
14. De gestrafte Lafhartigheid. Verhaal getrokken uit de geschiedenis der XIV eeuw, door P. D. Cracco.
15. Het Karthuizer Klooster.
16. De twee deugzame Weezen, of de moord in het bosch van Boulogne.
17. De Hut van Maugis, of de Visschers der kust.
18. Robert de Diamantmaker, eene geschiedenis der tegenwoordige eeuw. De twee Leerjongens, of vlugt de slechte gezellen. Twee verhalen.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 7 Maart.

Tarwe, goede en puike van *f* 7.70 tot *f* 8.—; mindere van *f* 6.50 tot *f* 7.50; jar. goede en puike *f* 7.80 à *f* 8.60; Rogge: 10 cts lager *f* 5.20 à *f* 5.80. Gerst: Winter *f* 4.— à *f* 5.—; dito Zomer *f* 3.90 à *f* 4.70.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 11.20. Pruissische Rogge *f* 6 50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 7 Maart.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld . . .	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	63	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{1}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$75\frac{5}{8}$	$76\frac{1}{8}$	$76\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4	»	$96\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{1}{4}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$141\frac{3}{4}$	$142\frac{1}{2}$	$142\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4	»	$96\frac{3}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BELGIE, ...	» $2\frac{1}{2}$	»	$51\frac{3}{4}$	$52\frac{1}{2}$	52
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	$29\frac{15}{16}$	30	30
Dito Obligatiën	» 3	»	$43\frac{5}{8}$	44	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$40\frac{3}{16}$	$40\frac{7}{16}$	$40\frac{5}{16}$
Bewijzen Coupons			$5\frac{1}{16}$	$5\frac{3}{16}$	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$44\frac{3}{4}$	$45\frac{1}{8}$	$45\frac{1}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{7}{8}$	104	$103\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{4}$	—
Certif. bij dito 1831 en 1833 . .	» 5	»	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{1}{2}$	—
Dito 1840	» 4	»	$84\frac{9}{16}$	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{9}{16}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$85\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	153	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$79\frac{1}{2}$	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{3}{4}$
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll. . . .	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	$58\frac{1}{2}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$65\frac{1}{8}$	$66\frac{1}{2}$	$66\frac{3}{8}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$76\frac{1}{2}$	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{1}{4}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$33\frac{3}{8}$	$34\frac{5}{8}$	$34\frac{5}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	99	—	—
SARDINIE, ...	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	$89\frac{3}{4}$	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu .	» 5	»	40	$40\frac{7}{16}$	$40\frac{3}{8}$
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$17\frac{11}{16}$	$17\frac{13}{16}$	$17\frac{3}{4}$
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$19\frac{1}{4}$	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.